

ВНАУ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СЕРТИФІКАТ

учасника II Всеукраїнської науково-практичної конференції

**ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВОГО, КОНТРОЛЬНОГО
ТА АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ**

БУРКО КАТЕРИНИ ВОЛОДИМИРІВНИ

Прізвище, Ім'я, По батькові

Президент
університету

Г.М. Калетнік

Ректор
університету

В.А. Мазур

Вінниця,
14-15 листопада 2019

ТЕМА: «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ РОЗВИТКУ РИНКУ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ»

Бурко К.В.
асистент кафедри
бухгалтерського обліку
ВНАУ

Верховна Рада України 05 жовтня 2017 року прийняла Закон України №2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)». (Діє з 01.01.18)

Законом прямо передбачено право підприємства доручати ведення бухгалтерського обліку не лише аудиторським фірмам, а й усім юридичним та фізичним особам, які провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку. Таким чином, усунуто законодавчу прогалину, яка не давала змоги говорити про вільний ринок бухгалтерських послуг в Україні, та знято будь-які обмеження для ведення бухгалтерії підприємства самозайнятою особою на договірних засадах.

Відповідно до п.п. 14.1.226 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України **самозайнята особа** - платник податку, який є фізичною особою - підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність за умови, що така особа не є працівником в межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

відповідно до П. 4 ст.8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

→ Введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером

→ Користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи

→ Ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності

→ Самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

[за дослідженнями науковців]

Основна тенденція	Можливості застосування
Використання хмарних технологій	<p>Простота доступу до інформаційної бухгалтерської бази. Прискорення обміну даними; покращання організації співпраці бухгалтерів з іншими працівниками та контрагентами. Зниження накладних витрат на управління. Слугує основою для запровадження нових продуктів / послуг.</p> <p>Передбачає ведення обліку (зокрема, обробку облікових даних та їх зберігання) через мережу Інтернет, використовуючи потужності віддаленого серверу.</p>
Широке застосування експертних систем	<p>Автоматизація повсякденних завдань. Підвищення ефективності надання бухгалтерських послуг. Забезпечення доступу до послуг висококваліфікованих фахівців у сфері бухгалтерського обліку.</p> <p>Поширення програмного забезпечення, що має вбудовані експертні знання та здатність «вчитися» вдосконалювати власні процеси та продуктивність. Бухгалтери все частіше покладаються на експертні знання, вбудовані в програмне забезпечення. Аудитори використовують програмне забезпечення для автоматизації частин процесу аудиту.</p>
Соціальна медіа-стратегія в бухгалтерському обліку	<p>Використання соціальних мереж під час виконання функціональних обов'язків бухгалтером</p>
Мобільність облікового персоналу	<p>Залучення облікових працівників, незалежно від територіального місцезнаходження. Підвищення продуктивності облікового персоналу. Поліпшення умов співпраці з контрагентами.</p> <p>Можливість залучення бухгалтерів до виконання своїх обов'язків у будь-який час (навіть у відпустці за наявності зв'язку з ним) та в будь-якому місці</p>
Аутсорсинг бухгалтерських послуг	<p>Передача бухгалтерських функцій зовнішнім (стороннім) суб'єктам.</p> <p>Приділення уваги розширенню бізнесу. Сприяє зниженню витрат. Залучення висококваліфікованих фахівців у сфері бухгалтерського обліку.</p>
Інтернет речей	<p>Усунення облікових працівників від простих операцій. Економія на ресурсах</p> <p>Глобальна мережа підключених до Інтернету фізичних пристроїв – оснащених вбудованими технологіями та пристроями передачі інформації</p>

БУХГАЛТЕРСЬКІ ПОСЛУГИ

бухгалтерські консультації

ведення бухгалтерських звітів і всіх проводок, ведення податкової документації та її реєстрація

облік коштів і всі операції пов'язані з ними

ведення журналів купівлі і продажу, а також всіх банківських операцій

бухгалтерський супровід (повне ведення бухгалтерської документації на протязі певного часу по всім видам бухгалтерських послуг, які включають в себе і податковий облік, і ведення журналів, і всіх бухгалтерських операцій)

ПОРІВНЯННЯ МОДЕЛЕЙ НАДАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОСЛУГ

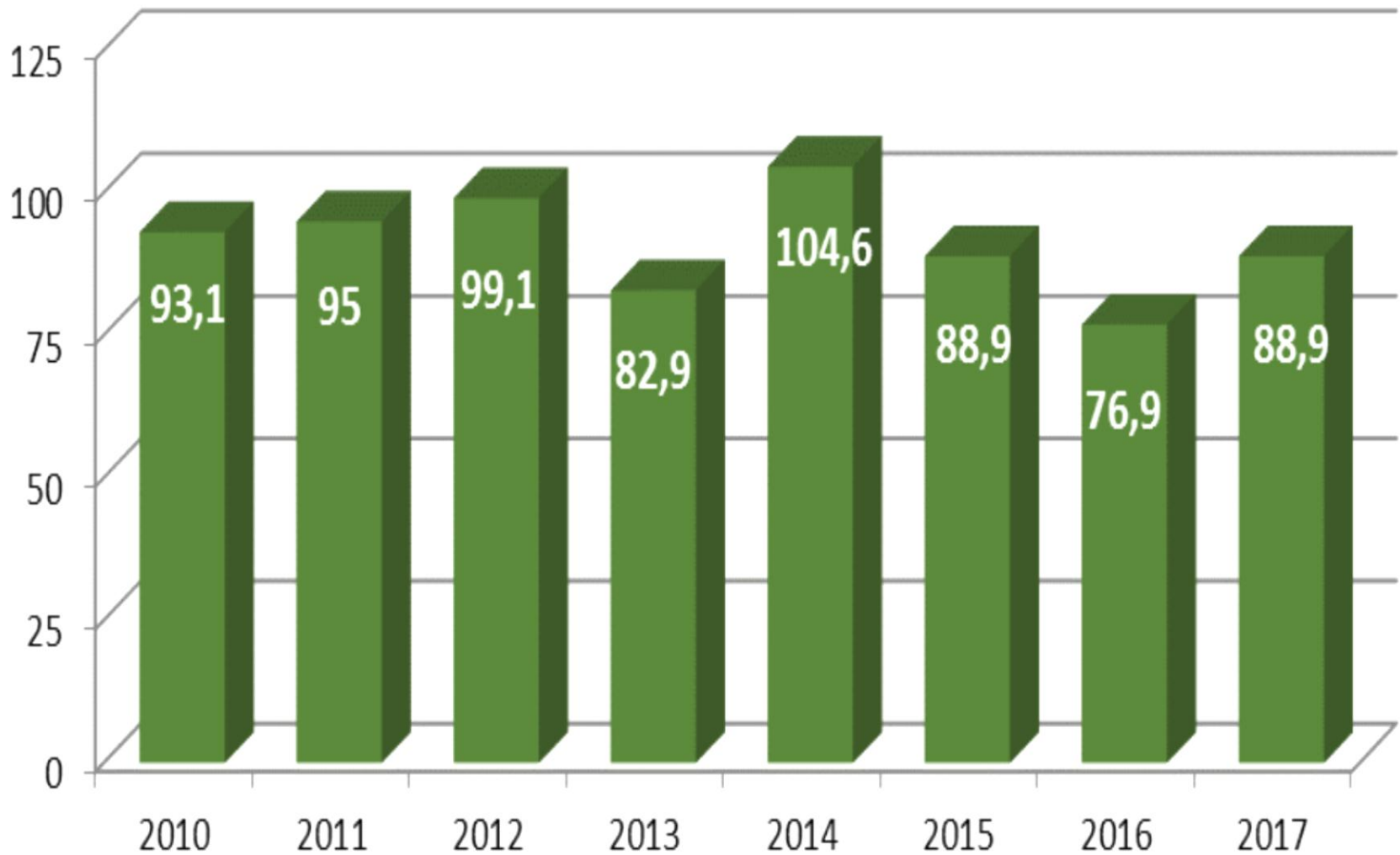
Критерії порівняння	Аутсорсинг	Офшорінг	Аутстафінг/оренда (лізинг) персоналу
Поняття	Угода, згідно з якою замовник доручає підряднику виконати певні завдання, зокрема частину виробничого процесу або повний виробничий процес, надання послуг щодо підбору персоналу, виконання допоміжних функцій	Передбачає виконання бухгалтерських послуг сторонньою організацією (аутсорсером) в країні, відмінній від країни підприємства-замовника. Є різновидом аутсорсингу.	Виведення працівників за штат підприємства-замовника та оформлення їх в штат підприємства-виконавця послуг з аутстафінгу з метою подальшого надання персоналу замовнику за відповідну винагороду
<u>Основна мета</u>	Мінімізація ризиків, фінансових і ресурсних витрат на ведення бухгалтерського обліку, оптимізація податків і зменшення кадрових витрат.		
Форма договору	Договір надання послуг.		Договір про надання послуг з надання персоналу (або договір підряду)
Робочі місця працівників, що виконують облікові функції	На підприємстві-виконавці (аутсорсері), окремі функції (введення первинних даних) можуть здійснюватися на підприємстві-замовнику	На підприємстві-виконавці.	На підприємстві-замовнику.

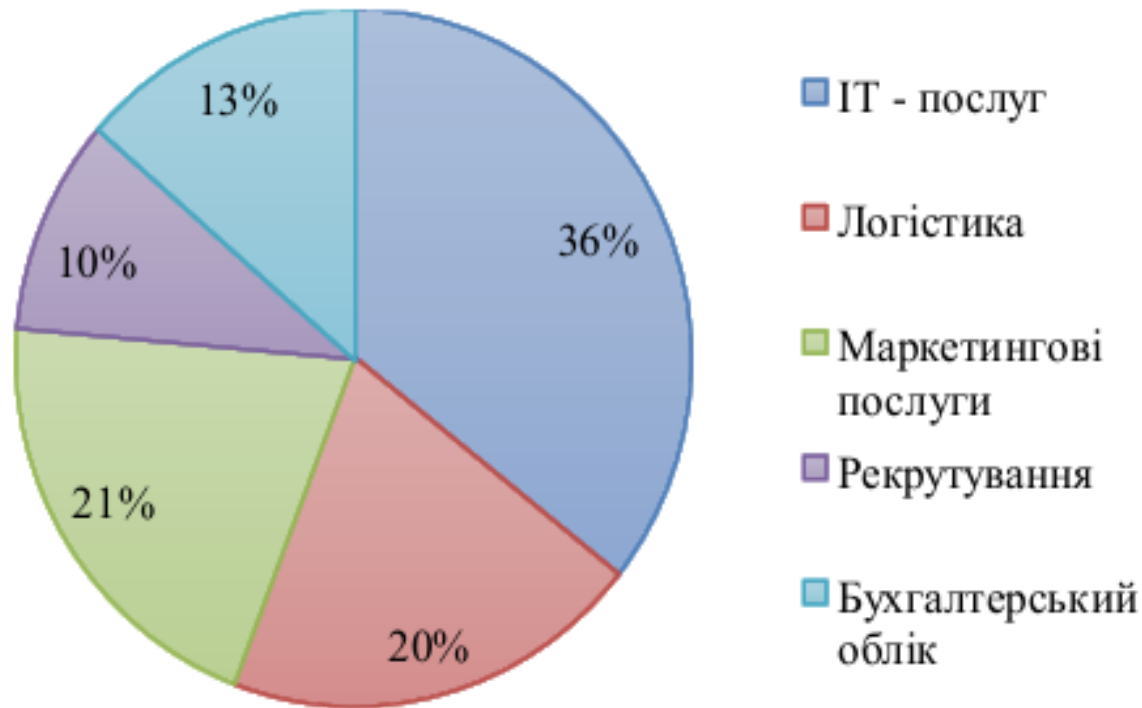

СВІТОВИЙ РОЗВИТОК АУТСОРСИНГУ:

(Джерело: https://shen.ua/ua/rinok_automatsorsera_prognози_2019)

РОЗМІР ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ АУТСОРСИНГОВИХ ПОСЛУГ, МЛРД. ДОЛ

ВИДОВА ПОПУЛЯРНІСТЬ АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ

[Джерело: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/6_11_uk/92.pdf]

АУТСОРСИНГ

Види

Виробничий (основний та допоміжний); бізнес - процесів (бухгалтерський та фінансовий, управління інтелектуальними ресурсами, управління персоналом, здійснення лізингових та логістичних операцій); IT-послуг; юридичних послуг та ін.

Мета

Дозволити компанії сфокусувати свої зусилля на вирішення основних завдань, а супутні проблеми делегувати фірмам, для яких отримання таких повноважень є ключовим видом діяльності

*Практична
цінність*

Можливість направляти власні ресурси підприємства на виконання тих функцій, які складають його сильну сторону, надавши зовнішньому виконавцеві (аутсорсеру) ті функції, які він вміє виконувати краще за інших, забезпечивши задоволення очікувань споживача та максимальну відповідність вимогам ринку

Бухгалтерський аутсорсинг – це спосіб забезпечення діяльності підприємства з передачею функції бухгалтерського обліку спеціалізованій компанії на договірній основі. Він включає послуги з відновлення та ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, оптимізації податкових платежів та інших відрахувань

АУТСОРСИНГ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОСЛУГ

Ведення бухгалтерського обліку відповідно до законодавства України

Складання бухгалтерської звітності та надання в контролюючі органи відповідно до законодавства України

Складання податкових декларацій та надання в контролюючі органи відповідно до законодавства України

Складання звітів за міжнародними стандартами (МСБО, МСБЗ)

Консультаційні послуги з ведення господарської діяльності підприємства

Складання фінансових звітів згідно з внутрішньофірмовими стандартами

Підготовка та подання статистичної звітності

Повне або часткове відновлення бухгалтерського обліку

Захист інтересів клієнта під час податкових перевірок та перевірок інших контролюючих органів, пов'язаних з веденням бухгалтерського обліку

Додаткові послуги, які не пов'язані з поточним веденням бухгалтерського обліку

- допомога в підготовці облікової політики підприємства;
- ведення банківських рахунків;
- ведення касових операцій;
- облік банківських та касових операцій;
- облік товарно-матеріальних цінностей;
- облік необоротних активів;
- облік розрахункових операцій;
- розрахунок та облік заробітної плати;
- розрахунок та облік необхідних податків і зборів при виплаті заробітної плати;
- облік доходів та витрат підприємства за звітний період;
- складання квартальної та річної звітності на підставі головної книги та реєстрів бухгалтерського обліку.

Відновлення синтетичних, аналітичних та податкових реєстрів, фінансової та податкової звітності підприємства на підставі повністю або частково наданих первинних документів, втрата яких пов'язана з переїздом або зміною бухгалтерів, тощо.

Друкування платіжних доручень, постановка на облік в фонди, складання або експертиза договорів, складання наказу про облікову політику підприємства тощо.

ЗАМОВНИКИ ПОСЛУГ ОБЛІКОВОГО АУТСОРСИНГУ

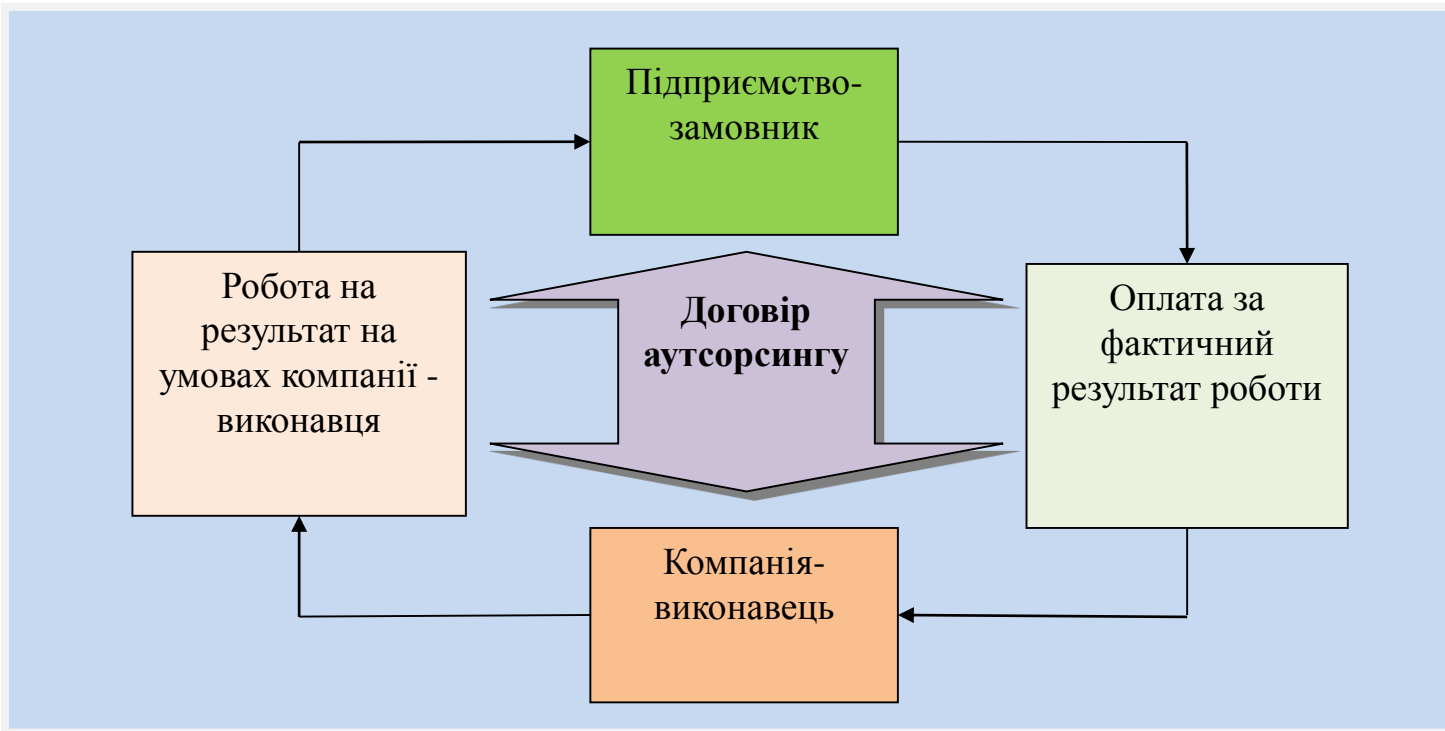
Великі компанії і банки, що здатні забезпечити прозорість інформації

Закордонні компанії, банки та їх філії, що звиклі до прозорості інформації

Державні організації з легальною інформацією

Молоді підприємства, для яких на етапі створення аутсорсинг є необхідним

Приватні підприємці та дрібні підприємства

СХЕМА ЗАСТОСУВАННЯ АУТСОРСИНГУ НА УМОВАХ ДОГОВОРУ

КЛАСИФІКАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО АУТСОРСИНГУ, ВРАХОВУЮЧИ ВИМОГИ ДО ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЇ [Ляхович В.Г.]

Ознака	Вид	Характеристика
Часовий період	Довготривалого характеру	Вид аутсорсингу, згідно з яким виконання делегованого бізнес-процесу передбачено протягом тривалого строку (більше року)
	Тимчасового характеру	Вид аутсорсингу, що передбачає виконання робіт до чітко встановленого часу та без перспектив щодо їх повторення
Порядок співпраці	Дистанційний	Вид аутсорсингу, який передбачає застосування інформаційно-комп'ютерних технологій без особистого контакту між замовником та аутсорсером
	Стаціонарний (недистанційний)	Вид аутсорсингу, який характеризується постійним контактом між замовником та аутсорсером, передачею даних як особисто, так і з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій
Механізм здійснення	Перехресний	Вид аутсорсингу, який передбачає для виконання покладених функцій залучення аутсорсером сторонніх фірм
	Прямий	Вид аутсорсингу, виконання якого відбувається винятково аутсорсером без залучення з його сторони додаткових суб'єктів
Перелік робіт	Повний	Вид аутсорсингу, який передбачає передачу всіх робіт щодо організації та ведення обліку
	Частковий	Вид аутсорсингу, який передбачає передачу тільки окремих робіт щодо організації та ведення обліку

ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВАРІАНТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Штатний бухгалтер (власна бухгалтерська служба)		Зовнішня бухгалтерська служба (бухгалтерський аутсорсинг)	
Переваги (можливі вигоди)	Недоліки (ризики застосування)	Переваги (можливі вигоди)	Недоліки (ризики застосування)
Чітке визначення обов'язків і завдань кожного з працівників бухгалтерії	Відсутність контролю роботи бухгалтера	Економія часу та коштів підприємства (не потрібно створювати на підприємстві штат бухгалтерів, індивідуальне робоче місце, оплачувати підвищення кваліфікації працівників бухгалтерії)	Обмеження управлінської функції
Кількість працівників визначається і контролюється керівником (власником) підприємства	Трата часу та коштів на пошук бухгалтера	Співпраця з професіоналами та переймання їхнього досвіду	Можливість зростання витрат при передачі значної кількості функцій та процесів
Особистий контроль за роботою працівників	Необхідність утримання робочого місця бухгалтера	Юридично узгоджені права, обов'язки і відповідальність	Проблеми з децентралізацією управлінських функцій

<p>Розпорядження робочим часом підлеглих</p>	<p>Оплата відпусток та соціального забезпечення бухгалтера</p>	<p>Ведення обліку висококваліфікованими фахівцями, які можуть за потреби отримати необхідну консультацію у своїх колег у поточному режимі часу безоплатно</p>	<p>Небезпека зайвої концентрації подібних технологічних процесів в одних руках</p>
<p>Обмеження руху фінансової, кадрової та іншої інформації в межах підприємства</p>	<p>Необхідність придбання бухгалтерської програми та її самостійного оновлення</p>	<p>Безперервний аналіз змін законодавства, яке стосується ведення обліку, формування та подання звітності, своєчасне їх застосування</p>	<p>Можливе недотримання договірних відносин, відсутність необхідної законодавчої бази регулювання аутсорсингу</p>
<p>Занаявності відповідних знань у штатних облікових працівників існує можливість зменшити витрати на оплату праці юристу та фінансовому директору</p>	<p>Забезпечення бухгалтера спеціальною літературою та канцелярським приладдям, оплата за підвищення професійного рівня, необхідність підтримувати зацікавленість бухгалтера в роботі</p>	<p>Конфіденційність, нерозголошення інформації, яка є комерційною таємницею, що регламентується договором про надання послуг з аутсорсингу бухгалтерського обліку</p>	<p>Небезпека витоку інформації, втрата контролю над власними ресурсами</p>

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГОВИХ ПОСЛУГ З ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Економічні переваги	Організаційно-професійні переваги
зниження витрат на організацію бухгалтерії (відсутність необхідності розширення штату бухгалтерів), економія на фонді оплати праці бухгалтерів, відсутні витрати на підвищення кваліфікації бухгалтерів на підприємствах-замовниках, здійснення оплати виключно за отримані бухгалтерські послуги	зосередження уваги на основному виді діяльності, інвестиційний капітал можна перерозподілити у стратегічно більш важливу для підприємства діяльність та безперервність надання послуги (відсутні лікарняні й відпускні працівників бухгалтерії)
економія витрат на отримання офіційної нормативної інформації, додаткові консультації й проведення аудиту, оскільки всі операції перевіряються на дотримання законодавчих норм	перекладання матеріальної відповідальності на зовнішнього виконавця, в межах контракту, за результатами наданих послуг доступ до додаткових ресурсів у сфері фінансів, бухгалтерського обліку та податкових розрахунків
економія адміністративних витрат та супутніх ним витрат (відсутні витрати на соціальні пакети, оргтехніку, меблі для бухгалтерської служби замовника)	гарантія професійної відповідальності, яку надає аутсорсингова компанія (висока кваліфікація співробітників аутсорсингових фірм і постійне їх навчання гарантують якість, оперативність та повну конфіденційність ведення обліку)
зменшення накладних витрат, пов'язаних з навчанням бухгалтерів та інформаційною підтримкою (немає потреби придбавати програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку, правові бази даних та витратити грошові кошти на їх супроводження)	комплекс послуг з бухгалтерського обслуговування максимально звільняє від проблем, пов'язаних зі спілкуванням з представниками податкових органів і позабюджетних фондів
	ризики, пов'язані з претензіями податкових органів, перекладаються на аутсорсингову компанію (при повному делегуванні повноважень замовником)

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ АУТСОРСЕРА

Критерії відбору	Оцінка аутсорсера
Рівень можливостей	Досвід роботи на ринку, кількість клієнтів, відгуки від ділових партнерів
Надійність	Чи задовольняються потреби всіх його клієнтів
Гнучкість	Наскільки швидко і легко змінює методи роботи у відповідності до вимог та потреб замовника
Професійний потенціал	Наявність та рівень навиків, потреба в яких може виникнути в майбутньому
Потенційна економія	Чи має можливість запропонувати кращі умови в порівнянні з іншими пропозиціями
Гарантія якості послуг	Наявність та рівень сервісу в порівнянні з іншими пропозиціями. Готовність надати тестовий безкоштовний (або частково оплачуваний) період надання бухгалтерських послуг
Експертиза та контроль	Чи готові виконавці гарантувати можливість проведення перевірок з ціллю підтримки, захисту та розвитку підприємства-замовника
Дотримання конфіденційності	Чи гарантує дотримання конфіденційності отриманої від замовника інформації
Гарантія матеріальної відповідальності	Чи гарантує матеріальну відповідальність за можливий збиток, заподіяний неякісним наданням бухгалтерських послуг

ЕТАПИ ПЕРЕДАЧІ БУХГАЛТЕРІЇ НА АУТСОРСИНГ

Планування підприємством-замовником передачі бухгалтерії на аутсорсинг

Аналіз переваг та ризиків альтернативних варіантів організації обліку на своєму підприємстві

Означення мети передачі облікових функцій на аутсорсинг

Вибір аутсорсера (збір та аналіз інформації про діяльність: які надає послуги; репутація на ринку; рівень професійної підготовки працівників; вартість виконання робіт; наявність достатньої кількості спеціалістів для прийняття облікових функцій на аутсорсинг; відкритість для співпраці з підприємством-замовником та ін.)

Визначення ризиків передачі облікових функцій на аутсорсинг, рівня відповідальності сторін та умови відшкодування можливих збитків

Передача підприємством-замовником облікових функцій на аутсорсинг

Поетапний контроль підприємством-замовником виконання облікових функцій аутсорсером

ВИСНОВКИ

- ▶ Сучасні досягнення автоматизації облікових процесів та обробки інформації, впливають на форму ведення обліку та на організацію обліку, дозволяючи обирати зовнішніх суб'єктів ведення обліку з метою зниження витрат.
- ▶ В умовах сьогодення, бухгалтерські послуги можуть бути реалізовані через аутсорсинг, офшорінг, аутстафінг, оренду (лізинг) облікового персоналу. Таке різноманіття у виборі моделей надання бухгалтерських послуг має свої особливості в організації відносин між підприємством-замовником та виконавцем. На практиці ці моделі набувають все більшої популярності, проте відсутність чіткого нормативного регулювання перешкоджає ефективній організації обліку в рамках цих моделей, ускладнює вирішення спірних моментів, що пов'язані з нарахуванням трудового стажу, виплатою компенсації тощо.
- ▶ Вибір методу організації бухгалтерського обліку на підприємстві залишається прерогативою керівників та власників суб'єкта господарювання. Таке рішення має прийматися на основі чіткого та глибокого аналізу оцінки результатів застосування відповідного методу на довгострокову перспективу і не опиратися лише на поточні вигоди.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ